

Адыгэ Республикаем и Правительствэ игъээзет

Непэ физкуль- турникым и Маф

Адыгэ Республикаем
шыпсэуххэу лъытэнгъэ
зыфэтшыхэрэр!

Физкультурникым и Мафэ фэшл
тышьуфэгушо!

Спортыр зисэнхъатхэм ямыза-
къоу, ар шу зыльэгъуре ыкы
шыпсэуххэу тэрээзир щылэнгъэм
шыпхырышыгъэным фэлажъэрэ
пстэури аш зэрепхых.

Спортымрэ физкультурэрэхэ
хэхъонгъэ ашыным, ашкэ ишыкыгъэ
инфраструктурэр гъэпсыгъэным
Адыгейим лъашшэу анаа щытрагъэты.
Мы аужыре ильесхэм а юфым нахь
чаныгъэ хальхъэ. Республикаем ицыиф
псэупхэхэм спортивнэ джэгупхэхэр
къащызэуахых, псаунгъэм игъэ-
пытэн фытегъэпсыхъэгъэ комплексхуу
джырэ уахтэм диштэхэрэр
ашых.

Юфтхъабзэу зэшшуаххэрэм Ады-
гейим испортивнэ хэбзэ шлагъохэр
зэрагъэпштэштхэм, тиспортсменхэм
гъэххэгъакхэр ашынхэм зэрафэ-
лэжъэштхэм тицыхъэ тель.

Ныбджэгъу лъаплэхэр, псаунгъэ
пытэ шыуиэнэу, гъэххэгъакхэр
шыушынхъэу, Адыгейимрэ Урысынхэм
яфедэ зыхэль теклонгъэхэр къыдэ-
шьухынхъэу шыуфэтэо!

Адыгэ Республикаем
и Лышхъэу
Къумпыл Мурат
Адыгэ Республикаем
и Къэралыгъо Совет – Хасэм
и Тхъаматзуу
Владимир НАРОЖНЫЙ

Республикэм ипащэ игъусагъэх АР-м
мэкъу-мэшымкэ иминистрэу Владимир
Свеженецрэ Мыеекъопэ район админи-
стриацием ипащэу Олег Топоровынрэ.
Ыпэрапршэу ахэр институтым и Къу-
тамэ иадминистрации зычээт унэм
къыщыуцугъэх. Аш щай тхъапэу къау-
гъоихъэрэ джы непэ къэмланым дэ-
лъээр къэтэфырэм зыщынагъэсээрэ
цех ил. Аш фэдэ юфым фытегъэпсыхъэ-
гъэ оборудование агъэфедээ щай
тхъапэхэм псыр къаклафы, агъэтих,
агъэчэрэгъуух, нэужум ахэр зэхадзы-
жых.

Щайм ыкы субтропическе культурэхэм
ямузеу агъэпсыгъэми рагъблэгъагъэх.

Тишъольыр инэпэплъхэм ашыщ

Тыгъусэ АР-м и Лышхъэу Къумпыл Мурат Урысые шынагъэ-ушэтыпхэ
институтэу къэгъагъэхэм ыкы субтропическе культурэхэм якъэгъэкиын пылым
и Адыгэ шьольыр къутамэу адыгэ щайм икъэгъэкини дэлажъэрэм щыагъ.
Ар Мыеекъопэ районым ит поселкэу Цветочнэр ары зыдэтыр.

Институтым и Адыгэ шьольыр къутамэ
ипащэ шынагъээмкэ игуадзэу Борис
Корзун щай лъепкхэм анэмийкэу дэ-
жьыеу, хъурмэу, инжиирэу къагъэкихъэрэм,
аушштыхъэрэм къатегущыагъэ.
Щайр зыдалхъэрэ къэмлэнэ зэфэш-
хъафэу ильесыбхэм зэблахъугъэхэр,
непэ къэу къаугупшысигъэхэр, цыф
лъэпкэ зэфэшхъафхэм щайр зэрэбгъэ-
жъошт, зэрэзепхъащт ыкы узэрешъошт
хъакъу-шыкъоу агъэфедэхэрэр, нэмий-
кыбхэр музейм чэлтих. Ахэми нэуа-
сэ афишыгъэх.

Нэужум адыгэ щайр къызщаагъэкихъэр
чыпэл къаугъэх. Ар лъагэу къушхъэхэм
ахэт, поселкэм километрэ заулэкхэ

пэчижж. А чыпэл ары нылэп адыгэ
щайр къызщаагъэхэр, сыда пюмэ аш
ишикыгъэхэм пстэури чыгум хэль. Инсти-
тутым и Адыгэ шьольыр къутамэ ипащэу
Пкыыхъэкхэ Эдуард къызэриуагъэмкэ,
плантиацион гектар мини б мэхъу. Щайр
иэкхэ къаугъою, жыоныгъокэ мазэм ра-
гъажэшь, чъэпьюгъум нэс пэлтих.
Мыгэ тонн мини 7 фэдэз къаугъоинэу
мэгүйхъ.

Щай тхъапэхэр къыпывычырэ бзыль-
фытэхэм АР-м и Лышхъэу гүшүэгъэх
афэхъугъ, зигъо хъугъэр зэрэгэунэ-
фырэр, къызэраугоиэр, зэралыгъырэр,
нэмийкэу шапхъэу пыльхэр къаригъэло-
тагъэх. Нэужум щай лъэпкэ зэфэш-

хъафэу къагъэкихъэрэр ыуплээкүгъэх.

Адыгейим ыцэ шүкээ зыгъэлгэхэм
ашыщ адыгэ щайри. Гүшүэл пае,
«Дышэ бжыхх» зыфиорэ урысые
зэнэхъокъу-къэгъэлэгъоним, щаймрэ
кофемрэ ядунэе фестивалэу Санкт-Пе-
тербург Ѣыкъуагъэм аш дышшэ медаль
къащыфагъэшьошагъ. Ильесэу тызхэтим
УФ-м икъулькъоу шынагъээм къыкхэко-
гъэ мылькум игъэнэфэн фэгъэзагъэм
тиレスубликэ къыщагъэкихъэ щай шу-
цээрэ уцышхомрэ анэмийкэ зыпарэми
«адыгэ щайкхэ» еджэнхэ фимытхэу
унашо ышыгъ.

(Икхэух я З-рэ нэклуб. ит).

Шышхъэум и 11-р – Къурмэн мэфэкI

Адыгэ Республикэм
щыпсэурэ быслымэнхэу
лъятэныгъэ
зыфэтшыхэрэр!

Къурмэн мэфэкIымкIэ тышуфэ-
гушо!

Дунаим тет быслымэн пстэуми
анах агъэлъепIэрэ мэфэкIэ щытым
цифхэр шум фещэх, мамырныгъэм,
зэфагъэм, къыппэблагъэм гукэгъу
фөвшын зэрэфаам, щэлагъэм, зэ-
дэлжэньгъэм нахь къафегъеуцых.

А хэбээ шлахъохэм яшуягъэ къекло
зэгүрьоногыгъэу цыфхэм азыфагу
ильыр джыри нахь пытэ хүнхэмкIэ,
льепк зэфэшхъафхэм къахэгъигъехэу
республикэм щыпсэухэрэм, дин зэфэ-
мидэхэр зылэжхъафхэм зээгынныгъэ
азыфагу илтынхэмкIэ.

Мы мэфэкI мафэм Адыгейим щыпсэ-
урэ быслымэн пстэуми тафэлъало
псауныгъэ пытэ, щыпсэшу ялэнэу,
яунахъохэм фэбагъэ арылъынэу, Ады-
гейимрэ Урысынмэрэ джыри нахь зэтэ-
гээпсихъагъэ хүнхэм епхыгъэ тоф-
шэнэу агъэцакIэрэм гъэхъэгъэшхохэр
щашынхэу!

Адыгэ Республикэм
и Лышхъэу Къумпыл Мурат
Адыгэ Республикэм и Къэралы-
гъо Совет – Хасэм и Тхаматэу
Владимир НАРОЖНЫЙ

Адыгэ Республикэм и Лышхъэ и Указ

Зыгъэпсэфыгъо мафэм
ехылIагъ

Адыгэ Республикэм и Законеу
«Адыгэ Республикэм и Лышхъэ
ехылIагъ» зыфилорэм ия 3-рэ статья
ия 2-рэ Iахь ипунктэу 13¹-м тегъэ-
психъагъэу ыкIи Къурмэн дин мэ-
фэкIыр хэгъэунэфыкIыгъэнхэмкIэ
амалшухэр ягъээтоигъэнхэм пае
Адыгэ Республикэмре Краснодар
краимэр ашыпсэурэ быслымэнхэм
я ДиндэлжкапIэ и Гупчэ организацие
къызэрэкIэлэхуугъэм сыйкыпкыры-
кызэ, унашьо сэшы:

1. 2019-рэ ильэсум шышхъэум и
12-р Адыгэ Республикэм икъэралыгъо
хабзэ игъэцкIэко къулыкъухэм язы-
гъэпсэфыгъо мафэу гъэнэфэгъэнэу.

2. ТофшэнхэмкIэ хэбзэгъэуцугъэу
щыэм тегъэпсихъагъэу 2019-рэ ильэ-
сум шышхъэум и 12-р Тофшэнхэм
гъэпсэфыгъо мафэу афэгъэнэфэгъэ-
нхэмкIэ тофхъабзэхэр зэрханхэу
чыпIэ зыгъэорышэжынхэмкIэ икъулы-
къухэм, хабзэм инэмкIи къулыкъухэм,
организацехэм яшхъэтетхэм ильо
афэлэгъэуцугъэнэу.

3. Официалнэу къызыхаутырэ
мафэм щыублагъагъэу мы Указын къуачэ
иэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм
и Лышхъэу
Къумпыл Мурат

къ. Мыекуапэ,
шышхъэум и 8, 2019-рэ ильэс
N 87

Къурмэн мэфэкIым ипэгъокIэу

Мыгъэ быслымэнэу дунаим тетхэм Къурмэн мэфэкIыр шышхъэум и 11-р ары
зыхагъэунэфыкIырэр. Аш ипэгъокIэу АР-м и Лышхъэу Къумпыл Мурат Адыгейим ыкIи
Пшизэ шьольыр ашыпсэурэ быслымэнхэм ямуфтиеу Къэрдэн Аскэрбий ригъэблэгъагъ.

Сурэтир А. Гусевым тырихыгъ.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэ иунашьу

Рэзэнхыгъэ тхыль етыгъэним
ехылIагъ

Сатыушынхэм ылъэнхыкокIэ гъэхъа-
гъэу илэхэм ыкIи ильэсүбэ хуульгэу
гутэйнхыгъэ фырилэу тоф зэришээрэм
апае **КыкI Людмила Аслылан ыпхъум** —
пшэдэгкIыжьэу ыхырэмкIэ гүнэпкэ
гъэнэфагъэ зиэ обществэу «Титаным»
идиректор рэзэнхыгъэ тхыль фэгъэшьо-
шэгъэнэу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу
Къумпыл Мурат
къ. Мыекуапэ,
шышхъэум и 8, 2019-рэ ильэс
N 214

Адыгэ Республикэм и Лышхъэ иунашьу

Рэзэнхыгъэ тхыль етыгъэним
ехылIагъ

Экономикэм ылъэнхыкокIэ гъэхъа-
гъэу илэхэм ыкIи ильэсүбэ хуульгэу гутэйнхыгъэ
фырилэу тоф зэришээрэм апае **Цун-
дышк Руслан Аслыланчэрий ыкъум** —
псэолзапхъэхэмкIэ комбинатын
иахъэхэль обществэу «Энемский»
зыфилорэм игенеральнэ директор рэз-
энхыгъэ тхыль фэгъэшьошэгъэнэу.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэу
Къумпыл Мурат
къ. Мыекуапэ,
шышхъэум и 8, 2019-рэ ильэс
N 216

Пстэумэ апэ республикэм ипащэ
Адыгейим икIыгъэу хадж зышынху Чаб-
эм куагъэхэм къакIэупчагъ. Муфтиим
кызызриуяльхэмкIэ, ахэм видеозэпхы-
ныгъэ адирялэу якъэбар мафэ къэс
зыщагъэгъуазэ, анаэ лъэшэу атет,
зыпари гумэкыгъо ялэп. Мыгъэ куагъэр
нэбгырэ 62-рэ мэхъу, шышхъэум и
17-м къэкложынхэу ары.

Къурмэн мэфэкIым ихэгъэунэфыкIын
кыышыдэлтэгъэ шапхъэхэм ягъэцкIэ-
ни республикэм ипащэрэ муфтиимрэ
атегушигъагъэх. А мафэр тхъумафэу
зэрэтефэрэм къыхэкIыкIэ, къыкIэлтигъю-
блайпэр, шышхъэум и 12-р, зыгъэпсэ-
фыгъо мафэ шыгъэним фэгъэхыгъэ
тхыльым АР-м и Лышхъэу къэтхагъ.

— ТичыпIэгъо Чабэм куагъэхэм
гумэкыгъо зэрэмхыгъэр къэбар гушуагъу,
— къыгуагъ аш. — Къурмэн мэфэкIыр
зэрифэшьуашэм тетэу хэдгэунэфыкIы-
ныр, Чабэм куагъэхэм псаухэу, зыпари
тхъамыкIагъо къашымышыгъэу къа-
гъээжынхэу тэркэ анах шхъа.

ХҮҮТ Нэфсээ.

Краснодар краим хагъэхъажьыштэп

УФ-м и Следственнэ комитет исследовенне
ГээорышапIэу АР-м Ѣлээр Краснодар краим мыш фэдэ
иведомствэ зэрэхамыгъэхъажьыштэп пресс-конференцием
кышигуагъ шьольыр следственнэ ГээорышапIэм ипащэу
Александэр Глущенкэм.

Адыгэ шыIэ следственнэ ГээорышапIээр Краснодар краим ием хагъэхъажьын альэкынху ыпэкIэ Адыгейим и
Парламент Ѣтегушигъагъэху шытыгъ. Аш къыхэкIэ депутатхэм Федерацие
и Совет ыкIи Къэралыгъо Думэм джэпсалъэкIэ зафагъэзагъ, республике
ведомствэр зыми емыхыгъэ чыпIэ къулыкъу статус илэу къэгъэнэжыгъэнэу.

— Адыгейим следственнэ ГээорышапIэ зыми емыхыгъэу къэгъэнэжыгъэн-
хэмкIэ УФ-м и Президент и Администрацие, Федерации и Совет, Къэр-
алыгъо Думэр, Адыгейим ихэбээзгэуц
ыкIи игъэцкIэко къулыкъу хагъэхъажьыштэп.

ЫпэкIэ следственнэ ГээорышапIэху Севастополь ыкIи Къырым, Хакасиер
ыкIи Красноярскэ краир, Еврей автоном
хэкур ыкIи Хабаровскэ краир зэхэгъэхъажьыштэп зэрэхыгъэнхэм епхыгъэ
унашьор Урысынхэм щаштагъ.

КИАРЭ Фатим

Адыгэ Республикэм атлетикэ онтэгъумкIэ и Федерации, республикэм атле-
тикэ онтэгъумкIэ испорт еджапIэ яофишIэхэм гүхэкышишо ашыхуугэ РСФСР-м
изаслуженне тренерэу Хъуажъ Мэджидэ Хъамедэ ыкъом идунаи зэрихъожы-
гъэр. Щымылэжым иахылхэм, ныбдэгъэхэм афэхъаусыхэх.

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Аппарат гүхэкыши-
шыхъо фэхъяусыхэ Шхъахъутэ Къэралбий Индрысэ ыкъом — Адыгэ Рес-
публикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Аппарат и Финанс-хызмэт гъээ-
рышапIэ игараж ипащэ — ятэ дунаим зэрхэхыгъэнхэм фэш.

Тишъолыр инэпээлъхэм ащыщ

(Икъевх).

Джыри зы бренд республикэм епхыгъэу щыгъэ зэрэхь угъэм мэхъянэшхо зэрийн Къумпыл Мурат къыхигъэшыгъ, «Адыгэ щай» ыкы «Адыгэ къуй» зы-филорэ цэхэр зицэхэу тиреспублике къыщыдагъякъихэрэм лъэнныкью ахэр зыфэгъэзагъэхэм яхэхъоныгъэ зэрэфэло-рыштэхэрэм нэмькыгъе Адыгейим ишыт-хувь зэралетырэр къыгуягъ.

— Адыгейм ильэсэйбэ хъугъэу щылахжьэрэ мыш фэдэ шIэнь-

гъэ учреждениер наукэм, къы-
дэгъэкыным, гъэсэныгъэм алъэ-
ныкъокІэ хэхъоныгъэхэр
ышIыхээ ыпэкІэ зэрэлтыкIуа-
тэрэм мэхъанэшхо иI. Урысые
шIэнэгъэ-ушэтыиIэ инсти-
тутэу къэгъагъэхэм ыкIи суб-
тропическе културэхэм якъэ-
гъэкын пылтым и Адыгэ шьо-
льыр къутамэ мэкъу-мэшымкІэ.

шІэнныгъэмрэ гъесэнныгъэмрэкІэ министерствэхэм, зекІонымрэ зыгъэпсэфыиІэхэмрэкІэ Комитетым, гъесэнныгъэмкІэ организациехэм, сатыум хэтхэм зэрэдэлажьэрэг гъельэшигъэн фае. ШІэнныгъэ ІофиІэнэу зэшІуихырэм зөгъэушъомбгъүгъэнным, тишъольыр зекІохэм ашІогъэшиІэгъоным, «Адыгэ щай» зыфиІорэ брендыр нахь зэльягъэшиІэгъэнным апае екІолІекІэ зэфэашхьафхэр гъэфедэгъэнхэ фае. АцкІэ

амалышу хъущт бэдээгүум УФ-м и Президентэу Владимир Путиныр зык! Этхээжсыгъээ хэбзэгъэуциугъэу шьольыр бренд-хэм яихырышин тэгээпсыхьа-гъэр», — къыгуагь Къумпыл Мурат.

Адыгейим и Лышьхъэ зигугыу къышылъэ хэбзэгъяуцугъэм УФ-м и Гражданскэ кодекс интеллектуальнэ фитыныгъэхэм яобъектыкіэу зыми емыпхытъэр хегъахъэ — «къызычыдагъэкырэ чыпшем ыц!» («географическое указание»).

Справка 4. Единицы измерения

Осэшхө къыфашлыгъ

Я IV-рэ Урысые литературнэ фестивалэу «ЛиФФт-2019» зыфиоу бэмышэу Тюмень щыкүаагъэр дунаим тетльэпкъхэм абзэхэм я Ильяс фэгъэхыыг.

Урысыем ыктым іекіліб къэралхэм къарықылыгъэ усаклохэр, прозаикхэр, драматургхэр, публицистхэр ыктым литератураның критикхэр, нәбгүрэ 200-м ехьюу, ашкъеклонлагъях. Адыгеим ыктым Краснодар краям ацлекі мый фестивалым ратъэбдэгъялъ усаклоу Шауджан Инвер.

Инвер кызыэрэтфилотагъэмкэ, мазэккэ узэккэлэбэжымз, «Усаклом ипчыхъэзэхахь» зыцээ тофтхъабээ Краснодар щыригъэлокыгъ. Цыфхэр кырыгъэблагъэхи, гъэрекло тхыльэу кыдыргъэкъям ыкчи усаклеу ытыхъгъэхэм ашигъэгъоза-гъэх, пчыхъэр дахэу реклокыгъ. Ашкээ Иэпныгъу кырыфхъугъэ спонсорхэм Инвер лъэшэу афэрэз. Пчыхъэзэхахъэр зыщызэхищэштим төфеу Урысыем итхаклохэм я Союз итхамэтэгъоу, къэралыгъом ис анах тхэкло цэрылохэм ашыщэу Николай Шамсутдиновыр кыныфытеуи, фестивалым хэлэжъэнэу зэрэригъэблагъэрэр кырыгуягъ. Инвер иусэхэм ар дэгъоу ашыгъуаз ыкчи Адыгейим ехъыл-гъэв ытыхъхэрэм осашыу афешны.

— Лъэшэу сигуапэ хъулье къыстөфэу альти, дунээ мэхъянэ зилэ мыш фэдэ зэххэйхэшом сизэрэглагъблэгъагъэр. Ашыгъур арь зыншлагъэри мыш фэдэ фестиваль зэрэшчиэри. Урысаем нэмийкэу Іэкіыб къэрал 12-мэ, Америкэм, Израиль, Швейцарием, Германием, Таджикистан, Киргизием, нэмийкхэми яусаклохэр фестивалым хэлэжьагъэх. Адыгэхэр зыфэдэхэр нахьыбэм ашлэрэп. Тильэпкъ, тичыюопс идэхагъэ къафэсостагь, сиусэхэмкэу къислотыкыигь. Тюмень чыжьэ, аш уклоным пае мыльку дэхэклэе ищыклагь, ашкэ Іэпныїэгүү къысфэххүүгъэхэм, синыбджэгүүхэм лъэшэу сафэраз, — къелуватэ Инвер.

Фестивалым иапэрэ мафэ лъэпкъхэм
абзэхэм я Ильэс фэгъэхыгъэу концерт
щылагъ. Инвер адыгэ шууашэ щигъэу
ащ зыкыицигъэлъэгъуагъ, иусэхэм къя-
джагъ. Txaklom иусэхэр Адыгейим, ады-
гэ лъэпкъым ишэн-хабзэхэм ыкыи икуль-
турэ афэгъэхыгъагъэх. Фестивалым
хэлэжьаагъэхэм ыкыи къеклонлагъэхэм
Шэуджэн Инвер итворчествэ лъэшэу агу-
рихыгъ, Урысыем ис цыиф лъэпкъ
зэфэшьхяафхэм азыфагу иль зэкъошны-
гъэр гъэпытэгъэним ильэгъохэшщу зэрэ-
щытыр къыклагъэтхызыэ, ягъусэу сурэт-
хэр зытырахыгъэх.

Фестивалыр мэфиғләйрә күягъэ, мышхахъэурагъэклокъигъэ нэмыйк зэнэкъокъухэми, мастер-классхэми Инвер ахэлэжьагъ. Усэкло, критик бэлахъхэм нэүасэафэхъупь. Диплом ыкли нэпээзэлт шүхъаф-

тынхэр адыгэ тхакъом къыфагъашшошагъэх.
— Ащ къеушыхъаты творческэ гъогу
тэрэз сызэреттэйр, Адыгеим ыц!э дахэ-
къэ зэрязъэуагъэр. Адыгеим, тикультурэ
ыкъи тичыопс идэхагъэ нахьыбэрэ
игугъу тшы къес нахь тызэльашшэцт,
тиреспублики шу альэгъущт. Адыгеим
итарихъ зыфэдэм къеупч!эцтыхъ, тичыопс
идэхагъэ зэрагъэлтэйнуну къеблагъэ-
штыхъ — ёло алнга уса!ом.

щтыых, — ею адыгэ усаком.

Тюмень щыкъогъэ фестивалым текло-
ныгъэ къышыдихъгъ Москва щыпсэурэ
зэльашлэрэ усекло-орэдыхтхэу Виктор
Пеленягрэ. Фестивалым унашьюу пы-
льымкIэ, къихъацт ильэсым щылэшт
литературнэ форумэу «ЛифФт-2020»
зыфиорэр джы Москва щыкъошт.

Мыгъе ятфэнэрэу фестивальр зэхашжэ.
Наффа ээрэхъугъэмк!э, тишольтырк!э
Шэуджэн Инвер ары апэу мыш фэдэ
зэхэхъэшхом хэлжэхъенэу зинаасып кын-

Ивер джабгъумкѣ апэрэу щыт

хыгъэр. Адыгэ усаклом итворчествээ бэмэ осэшхо кынфашыгы ыкы Кырым Рязань, Таджикистан ашыклощ фестивальхэм арагъялбэгъяг. Инвер гүхэльзээ илэхэм ашыц кынхъащ ильзесим Урсын съем итыхаклохам я Союз хүхъянаа.

Шэуджэн Инвер кызызэриуагъэмкээ гъэрекло фестивалым теклоныгъэ кызыдээзыыхъгъэ урысые усаклоу, публицистэу, сатирикэу ыкчи зэдээжлаю Николай Шамсутдиновым Адыгейим мастер-класс кыщитын гүхэль ил. Адыгейим итворческэ сообществэки, цыиф хэмки ар культурнэ мэхъянэшхо зилэхъугъэ-шлагъэ зэрэхъущтын усаклом ицыхъэ тель. Ау мыш фэдэ зэхэхъэшхэ ребгээжлоуным пае мыльку зерищи.

кыргыз хэткىи шыйефеп. «Узэкъотмэ — ульеш» alo. Типашхэм, спонсорхэм мы тофым анаэ тырадзэнэу, яшуағъэ кырагъякынэу лъэшшэу. Инвер ашагүчүү.

Шъушлэнэй пае: 2018-рэ иль эсэм зэхэүүлтэгээ усэхэр зидэт тхылтээр «Звезда упала на ладонь» зыфиорэр Инвер къыдигъэкигъ. Мыш къыдэмхъялгъэ усаклэхэри илэх. Къихьашт иль эсэм ахэри къыхиутын имурад. Апэу усэхэр ытхынхэу зыргийжьагээр иль эс 40 ыныбжье ары. Иусэхэм щылэнгъэм иль энзыкъо зэфэшхъяа фхэр къызэльяубытих, Адыгейим, шуульзгъум афэгъэхьгъэх, философие гупшигэ зыхэль усахари мунамкъар илэх.

КИАРЭ Фатим.

Непэ физкультурникым и Маф

Лъапсэм зеушъомбъу

Москва, Санкт-Петербург, Хабаровскэ, Воронеж, Кыблэм, Темир Кавказым къарыкыгъэ бэнаклохэр егъеджэн-зэхахъэу Мыеекъуапэ щыкъуагъэм хэлэжьаагъэх.

Олимпиадэ джэгунхэм, Дунээ зэлукэгъухэм хагъэунэфыкыгъэ чыпшэхэр къащидэзыхъягъэхэр, кілэлэджахлохэр, Адыгэ къэралыгъо университэтим физкультурэмрэ дзюдомрэкэ и Институт тхъамафэм къыклоц аларгъум щыбэнагъэх.

— Опыт зиэ тренерхэр, къуаджэхэм зашызыгъасэхэр къеджэблэгъагъэх, — къытигуагъ зэхэшкло купым хэтэу, Адыгэ Республиком дзюдомкэ ихашыпкыгъэ командэ итренер шхъалэу Бастэ Сэлым. — Олимпиадэ джэгунхэм дышъэр къащидэзыхъягъэ Мурдрэн Бисльян аларгъум щыбэнагъ, ныбжыклихъэм зэдэгүшгэгъухэр адыриагъ.

— Мыеекъопэ бэнэлэпэ еджаплэм сышаплугъ. Республике гимназиим сышеджээ Хьот Юныс, Хъэпэе Хъамид, нэмыхъэри тренерэу силаагъэх. Кобл Якъубэ лъапсэ зыфишигъэ зыгъесаплэр дунаим цэрыло щыхъуагъ. Зэкэлэ ысынгъуагъ къитфэхъухэрэм тафэрэз, — къитуагъ Мурдрэн Бисльян.

Физкультурэм щырагъажы спортышхом щызэльашагъэхэм

ащыщхэр зэхахъэм щызэлукагъэх. Мерэм Дамир къоджэ спортым щаплугъ. Урысыем изэнэкъокуу дзюдомкэ хэлажы, ильэс 23-м нэс зынбыхъхэм якуп дышъэр къышигъыгъ.

— Физкультурникым и Мафэ фэгъэхыгъэу Адыгэим испортсменхэм, тренерхэм тафэгушо,

— къытигуагъ зэхэшкло купым хэтхэм.

Адыгэим иопыт Урысыем зэрэццизэргашшээрэм тегъэгушо. Кобл Якъубэ лъэпсэшү зыфишигъэ еджаплэр зеушъомбъу.

Сурэтым итхэр: Мурдрэн Бисльянрэ Мерэм Дамиррэ.

Гандбол

Зурыет цэрыло хъущт

Шапсыгъэ къуаджэу Шэхэкэим щаплугъэ Кобл Зурыет Мыеекъуапэ игандбол клубэу «Адыифым» рагъблэгъагъ.

Тренерэу Ныбэ Къэндаур ипащэу гандболым ишъэфхэм Кобл Зурыет зафигъасэу зеублэм, сэнауущыгъэу хэльыр псынкэу къыхэшыгъ. Физкультурэм упьлыщтэм къуаджэм ушыпсэу хъущт. Спортышхом угукэ зепты шоноигъомэ, къалэм укон, ущеджэн зэрэфаэр адыгэг шоноигъомэ дэгъоу къыгурлоштыгъ.

Ставрополь щеджээ, суперлигэм хэт командау «Ставропольем» Зурыет аштагъ. Илэпэлэсэнгъэ псынкэу хигъэхъуагъ, ешлэгкло анах дэгъухэм ашыщ хъугъэ.

— Кобл Зурыет псынкэу мэгупшисэ, зэхэцэн тоххэмкэ ешланлэм щысэшү къыщегээлъагъо, — къытигуагъ «Адыифым» итренер шхъалэу, Урысыем изаслуженнэ тренерэу Александр Реввэ. — Зурыет фэдэ ешлаклохэр непэ лъэшэутишкыгъагъ.

— Мыеекъуапэ дэгъоу къыгыспэгъокыгъэх. Республиком сиахылхэр щэпсэух, тызэлъэкэ. 2019 — 2020-рэ ильэс ешлэгъум сишишкъэу зыфэсэгъэхъазыры. Сигуапэу «Адыифым» сышешэшт, — къытигуагъ Кобл Зурыет. — Спорт псеольэ дэгъухэр Адыгэим зэрэшагъэссыгъэхэм сэгъэгушо.

Физкультурэм щырагъажээ спортышхом цэрыло щыхъущтхэм ашыщ хъунэу Кобл Зурыет фэтэло.

Сурэтым итхэр: «Адыифым» иешлакло Кобл Зурыет.

Къоджэ спортымрэ щылаклэмрэ

Гушъхъэ къуачлэм уепсыхъэ

Адыгэкаалэ щыпсэурэ Шхъашэкъо Кимэ физкультурэмрэ спортымрэ апышагъэу гъашлэр къехы. Мэфэкъим ехъуллэу гушыгъэу тызэфэхъуагъ.

— Сыкылэццыклоу физкультурэм сышпэлтигъ. Футболыр, атлетикэ псынкээр, гимнастикэ, самбэр, дзюдор, нэмыхъэри сшыгъешлэгъоногъэх, — къеуатэ Шхъашэкъо Кимэ. — Сыгужуагъэу унэм сыйкихъажымэ сяна къысэушыуу къыхэкъыгъ.

— Сыда анахъэу къыуиоштыгъэр?

— Пкэнчээ уахътэр зэгъэкуагъэу бэрэ ылъытэштыгъ. «Шуанэр пштэу хатэм ухахъэмэ нахьышу» къысилоу хъутгыгъэ.

— Сэ сяни джары къысилоштыгъэр.

Кимэ мэкэе йэтыгъэкэ мэшхы. Унээхъо хъязмэтым изехъан тяняхэм физкультурэм еплыкъэу фырлаагъэм къатегуши.

— Спортымен цэрыло ухуунэу угу къыуиоштыгъэр?

— Къуджэм удэсэу амалышо зэрэумыэр къыдэпплэйтэн фаеу тиньбджэгъухэм ашыщхэм къыталоцкыгъ.

Рекорд згъеуцунэу гүхэль инхэр силаагъэхэп, ау куачлэм хэзгъахъо, кулагийгъэм мэхъанэ естьзэ лъэклэу сиэрэ сүлгүлэхуу уахътэ къысэкүүтгыгъ.

— 2007-рэ ильэсүм рекордэу бгъэуцугъэм түтэгъэгүшгүйэба.

— Марафон чыкъэм тетэу километри 100-р Адыгэкаалэ сыхъати 10-кэ къыщысчыгъагъ. Силоштэгъухэм, пащэхэм сыйтирагъэгушуу, аш фэдэ хүгъэ-шлэгъэр сишигъэныгъэ шүкъэ къыхэнагъ.

— Атлетикэ псынкээр, футболыр, дзюдор, нэмыхъэри уахдэнэу уфэягъя?

— Адыгэ Республиком изэнэкъокуу

хэм футбольымкэ бэрэ сахэлжьагъ, нэмыхъ спорт лъэпкхэм сапылтыгъ. Физкультурэм мэхъанэу естырэм сыйдихъыхыгъ.

— Къэлэ администрацием физкультурэмкэ ыккы спортымкэ и Комитет тоф щыпшлэу къыхэкъыгъ.

— Спорт лъэпкыбэмэ сапылтыныр нахь сшыгъешлэгъоногъ. Хэгъэгум, дунаим ячимпион ухууным фэш щылэкэлэпсүкэу уилэ, фэшхъафхэм мэхъэнэ ин яптын фае.

— Автотранспортнэ техникимыр, Адыгэ къэралыгъо университэтим физкультурэмрэ дзюдомрэкэ и Институт Мыеекъуапэ къыщыуухъигъэх. Сэнэхъятим икъыхъхын къыхъылъэкыгъя?

— Ныбдэгъушуухэр сидигъуу силаагъэх. Урысыем, Адыгэим язаслуженнэ тренерэу Хьот Юныс сид фэдэ ынатэлэ илэми, футбол зэрэшлэрэм сильыпльэштыгъ. Аш къызэрсилоштыгъэу, спорт лъэпкыбэмэ уапылтыныр нахьышу. Физкультурэр щынэгъэм къыщыотэжы.

— Ччэдэгъынм тэлтэгъэштыгъэр?

— Ким, физкультурникым мафэр зэрэригъажъэрэм къыкъеупчлэрэр маклэр. Сыда къыдэхъумэ шлоигъэр?

— Сэри а уччэлээ бэрэ сегушигъ. Ччэдэгъынм 100-р къыдэхъумэ шлоигъэр «къэсэгъэущий», сэгъэптихъ. Къэсэгъынхъаныр, куачлэр зыпсхъэрэ амалхэр згъефедэнхъэр шэнышуу сферхъуагъэх. Ччэдэгъынм

зэребгъажъэрэм ельытыгъэу, мафэр клоштэу сэлъытэ.

— Тренерхэр уилагъэба?

— РСФСР-м изаслуженнэ тренерэу Хъуаж Мэджыда атлетикэ онтэгүм сиғигъасэштыгъ. СССР-м изаслуженнэ тренерэу Хъатэгъу Адамэ бэнаклэхэм яшэфхэр къысифиуатэштыгъэх. Физкультурэмкэ сиапэрэ кілэгэваджэр Шэуджэн Аскэр. Зэкэми сафэрэз. Спортым имызакъоу, шэн-хабзэхэм сафаплугъ.

Амалым икъежъап

— Футбол уешлэми, гимнастикэм упльими куачлэм мэхъанэу ептэрэр къыталоба.

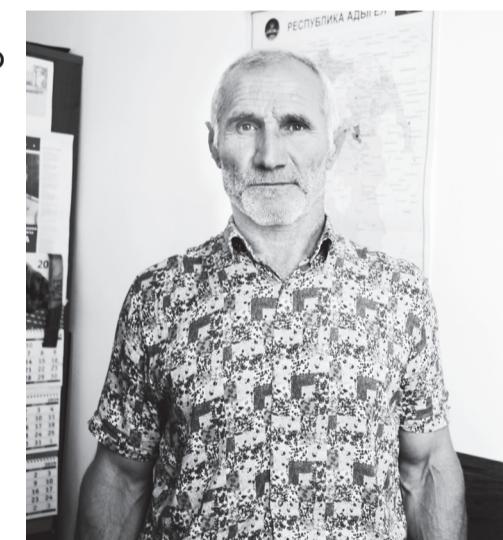
— Цыфым гъэретэу илэм изакъон къыхэзгъэштыгъэр. Гушъхъэ куачлэр зыпсхъэрэр зекэми ашпшэ изгъешшэу къыхэкъы. Сынайж ильэс 50-м къехъуагъэу футбольымкэ лаажохэм язэнэкъоку, нэмыхъ спорт зэлукэгъухэм сахэлжъэ.

— Къапломэ шлоигъэр цыфыр ыгукли, ыпкъыкы пытэу щытын зэрэфаэр ара?

— Куачлэр уилэр бгъэфедэн пльэкын фае. Зыгорэм уезэоным, ыгу хэбгъэкъын пае спортым зыфбъэсэныр тэрээзэп. Ор-орэу цыхъээ зыфэпшыжын, угукэ упьтэн фае. Псаунгыэр щынэгъэм къыщыотэжынным тренерхэм тафгъэсагъ.

— Уйгылэу Мурат футбол ешлэ. Имурадхэр къыуиорзба?

— Тренерхэр Батырбый Русльянэрэ Хъаклэццыклоу Русльянэрэ ипащэхэу къэлэпчээтуу Мыеекъуапэ икомандэ щешэ.

Уччэжъэгъу сешы. Спортым ишьыпкъэу пыль. Къыдэхъущтэр уахътэм къыгъэлэгъэшт.

— Ким, физкультурникым и Мафэ фэгъэхыгъэу сыда тигъэзетеджэхэм къяллоо шлоигъэр?

— Джырэ уахътэ республикэм спорт псууальхэр щагъэпсих. Тиэшхъяэтхэм физкультурэм, спортым мэхъэнэ ин араты. Наркоманием, шён пытэхэм ныбжыкълэхэр къаклэригъыгъэнхэмкэ спортым шлэгъэшко къытфхэхы. Физкультурэмкэ рагъэжъэныш, ашлонгъо спортым лъэпкыр къыхахынэу, Адыгэ Республиком щытхъур къыфахынэу афэсэло.

— Уигухэлхэр Тхъэм къыбдэгъэхъухъ.

— Тхъауегъэпсэу.

Сурэтым итхэр: Шхъашэкъо Ким.

Футбол

Хэгъэгум футболынкээ изэнэкьоку хэлэжьэрэ командэхэм яланэрэ купэу «Кыблэм» хэтхэм шышхъэум и 9-м кыщыублагъэу 2019 — 2020-рэ ильэс ешэгъум зэлукэгъоу ялэштхэм шуащытэгъэгъуазэ.

Сыдигъуа зештхэр?

Гээзетеджэхэм ялэхэр
кыдэлтийтэхээ, ешэгъухэр
зыщытхэм мафэхэр урысыб-
зэкээ кыхэтэутых.

Календарь игр ПФЛ Второй дивизион Юг 2019/2020

9 августа 2019

4-й тур
Спартак Нч. — Краснодар-3
Алания Вл. — Черноморец
Дружба — Интер
Урожай — Динамо
Биолог — Махачкала
СКА — Машук
Легион — Волгарь
Анжи — Спартак Вл.

16 августа 2019

5-й тур
Черноморец — Анжи
Краснодар-3 — Алания Вл.
Волгарь — Спартак Нч.
Машук — Легион
Махачкала — СКА
Динамо — Биолог
Интер — Урожай
Спартак Вл. — Дружба

24 августа 2019

6-й тур
Спартак Нч. — Машук
Алания Вл. — Волгарь
Черноморец — Краснодар-3
Урожай — Спартак Вл.
Биолог — Интер
СКА — Динамо
Легион — Махачкала
Анжи — Дружба

1 сентября 2019

7-й тур
Краснодар-3 — Анжи
Волгарь — Черноморец
Машук — Алания Вл.
Махачкала — Спартак Нч.
Динамо — Легион
Интер — СКА
Спартак Вл. — Биолог
Дружба — Урожай

8 сентября 2019

8-й тур
Спартак Нч. — Динамо
Алания Вл. — Махачкала
Черноморец — Машук
Краснодар-3 — Волгарь
Биолог — Дружба
СКА — Спартак Вл.
Легион — Интер
Анжи — Урожай

14 сентября 2019

9-й тур
Волгарь — Анжи
Машук — Краснодар-3
Махачкала — Черноморец
Динамо — Алания Вл.
Интер — Спартак Нч.
Спартак Вл. — Легион
Дружба — СКА
Урожай — Биолог

21 сентября 2019

10-й тур
Спартак Нч. — Спартак Вл.
Алания Вл. — Интер
Черноморец — Динамо
Краснодар-3 — Махачкала
Волгарь — Машук
СКА — Урожай

Легион — Дружба
Анжи — Биолог

28 сентября 2019

11-й тур
Машук — Анжи
Махачкала — Волгарь
Динамо — Краснодар-3
Интер — Черноморец
Спартак Вл. — Алания Вл.
Дружба — Спартак Нч.
Урожай — Легион
Биолог — СКА

5 октября 2019

12-й тур
Спартак Нч. — Урожай
Алания Вл. — Дружба
Черноморец — Спартак Вл.
Краснодар-3 — Интер
Волгарь — Динамо
Машук — Махачкала
Легион — Биолог
Анжи — СКА

12 октября 2019

13-й тур
Махачкала — Анжи
Динамо — Машук
Интер — Волгарь
Спартак Вл. — Краснодар-3
Дружба — Черноморец
Урожай — Алания Вл.
Биолог — Спартак Нч.
СКА — Легион

19 октября 2019

14-й тур
Спартак Нч. — СКА
Алания Вл. — Биолог
Черноморец — Урожай
Краснодар-3 — Дружба
Волгарь — Спартак Вл.
Машук — Интер
Махачкала — Динамо
Анжи — Легион

27 октября 2019

15-й тур
Интер — Махачкала
Спартак Вл. — Машук
Дружба — Волгарь
Урожай — Краснодар-3
Биолог — Черноморец
СКА — Алания Вл.
Легион — Спартак Нч.
Анжи — Динамо

3 ноября 2019

ВТОРОЙ КРУГ

16-й тур
Алания Вл. — Спартак Нч.
Динамо — Спартак Вл.
Махачкала — Дружба
Машук — Урожай
Волгарь — Биолог
Краснодар-3 — СКА
Черноморец — Легион
Интер — Анжи

10 ноября 2019

17-й тур
Анжи — Алания Вл.
Спартак Нч. — Черноморец
Легион — Краснодар-3
СКА — Волгарь
Биолог — Машук
Урожай — Махачкала
Дружба — Динамо
Спартак Вл. — Интер

17 ноября 2019

18-й тур
Краснодар-3 — Спартак Нч.
Черноморец — Алания Вл.
Интер — Дружба
Динамо — Урожай
Махачкала — Биолог
Машук — СКА
Волгарь — Легион
Спартак Вл. — Анжи

14 марта 2020

19-й тур
Анжи — Черноморец
Алания Вл. — Краснодар-3
Спартак Нч. — Волгарь
Легион — Машук
СКА — Махачкала
Биолог — Динамо
Урожай — Интер
Дружба — Спартак Вл.

21 марта

20-й тур
Машук — Спартак-Нальчик
Волгарь — Алания Вл.
Краснодар-3 — Черноморец
Спартак Вл. — Урожай
Интер — Биолог
Динамо — СКА
Махачкала — Легион
Дружба — Анжи

28 марта

21-й тур
Анжи — Краснодар-3
Черноморец — Волгарь
Алания Вл. — Машук
Спартак Нч. — Махачкала
Легион — Динамо
СКА — Интер
Махачкала — Легион
Дружба — Анжи

4 апреля

22-й тур
Динамо — Спартак Нч.
Махачкала — Алания Вл.
Машук — Черноморец
Волгарь — Краснодар-3
Дружба — Биолог
Спартак Вл. — СКА
Интер — Легион
Урожай — Анжи

11 апреля

23-й тур
Анжи Анжи — Волгарь
Краснодар-3 — Машук
Черноморец — Махачкала
Алания Вл. — Динамо
Спартак Нч. — Интер
Легион — Спартак Вл.
СКА — Дружба
Биолог — Урожай

18 апреля

24-й тур
Спартак Вл. — Спартак Нч.
Интер — Алания Вл.
Динамо — Черноморец
Махачкала — Краснодар-3
Машук — Волгарь
Урожай — СКА
Дружба — Легион
Биолог — Анжи

26 апреля

25-й тур
Анжи — Машук

Волгарь — Махачкала
Краснодар-3 — Динамо
Черноморец — Интер
Алания Вл. — Спартак Вл.
Спартак Нч. — Дружба
Легион — Урожай
СКА — Биолог

4 мая

26-й тур
Урожай — Спартак Нч.
Дружба — Алания Вл.
Спартак Вл. — Черноморец
Интер — Краснодар-3
Динамо — Волгарь
Махачкала — Машук
Биолог — Легион
СКА — Анжи

10 мая

27-й тур
Анжи — Махачкала
Машук — Динамо
Волгарь — Интер
Краснодар-3 — Спартак Вл.
Черноморец — Дружба
Алания Вл. — Урожай
Спартак Нч. — Биолог
Легион — СКА

17 мая

28-й тур
СКА — Спартак Нч.
Биолог — Алания Вл.
Урожай — Черноморец
Дружба — Краснодар-3
Спартак Вл. — Волгарь
Интер — Машук
Динамо — Махачкала
Легион — Анжи

24 мая 2020

29-й тур
Спартак Нч. — Легион
Алания Вл. — СКА
Черноморец — Биолог
Краснодар-3 — Урожай
Волгарь — Дружба
Машук — Спартак Вл.
Махачкала — Интер
Динамо — Анжи

30 мая 2020

30-й тур
Анжи — Спартак Нч.
Легион — Алания Вл.
СКА — Черноморец
Биолог — Краснодар-3
Урожай — Волгарь
Дружба — Машук
Спартак Вл. — Махачкала
Интер — Динамо
Шүннаэ тешүудээ: алээ зыцээ
кьетэгээ командэхэм якъалэхэм
ешигэхүүхэр ашыклоштых. Команды
2 — 3 зиээ къалэхэм зэлукэгъүүхэр
зыщытхэм мафэхэр зэблахун-
хэ алъэкыншт.

Нэклуб
зыгъэхъазырыгъэр
ЕМТЫЛЬ Нурбий.

**Зэхэзыгъэр
ыкИ кыдэзы-
гъэкырэр:**
Адыгэ Республика
льэпкэ Иофхэмкээ,
Иэкыб къэралхэм ашы-
псүүрэ тильэпкээ-
гъүүхэм адьырээ зэхы-
ныгъэхэмкээ ыкИ
къебар жуугъэм
иамалхэмкээ и Комитет
Адресыр:
ур. Крестьянскэр, 236

**Редакциер зыдэ-
шыэр:**
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
Редакцием авторхэм
къайхырэр А4-кІэ
заджэхэрэ тхъапхэу
зипчагъэкІэ 5-м
емыхъүхэрэ ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлхий, шрифтыр
12-м нахь цыкынэу
щытэп. Мы шапхъэ-
хэм адимыштэрэ
тхъагъэр редакцием
зэкегъэжюжыхъ

E-mail: adygoevoice@
mail.ru

Зыщыушихъятыгъэр:
Урысы Федерацаем
хэутын Иофхэмкээ, тел-
радиокъэтын-
хэмкээ ыкИ зэлъы-
гысыкІэ амалхэмкээ
и Министерствэ
и Темир-Кавказ
чыпэ гъэлоры-
шапI, зэраушыхъятыгъэ
номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщыуахтырэр
ООО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

**Зэкіэмкі
пчъагъэр**
4271

Индексхэр
П 4326
П 3816

Зак. 2222

Хэутын
узыкIэтхэнэу щыт
уахъэр
Сыхъатыр
18.00
ЗыщыкIэтхэгъэх
уахъэр
Сыхъатыр
18.00

Редактор
шхъбаэм
ипшъэрлыхъэр
зыгъэцакIэрэр
Мэшлэкъо
С. А.

ПшъэдэкIыжь
зыхыры э секретарыр
ЖакIэмыкъо
А. З.